

[Holger Eriksen.]

nemlig været beregnet på mange måder, mere eller mindre tilfældigt, uden at man tidligere har tænkt på at anfægte grundlovsmæssigheden. Det var oprindeligt 10 pct. plus halvdelen af den gennemsnitlige stigning, der var konstateret ved vurderingen. Senere fikserede man det til 20 pct. uden sammenhæng med hverken det ene eller det andet, akkurat på samme måde som man nu fikserer det til 55 pct. Dernæst satte man det til halvdelen af den gennemsnitlige grundstigningsværdi i hele landet minus København og Københavns amt og Frederiksborg amt, indtil man i 1958 satte også visse købstæder med deres forstæder uden for beregningen. I alle disse tilfælde har konjunkturtillægget ganske afgjort ligget over den gennemsnitlige stigning, og det samme vil blive tilfældet denne gang. Man fastsætter det til 55 pct., hvilket ligger lidt over den gennemsnitlige stigning for landbrugsjorden, men også denne stigning ligger over det, som kronens faldende værdi har repræsenteret i den sidste periode. Man bliver altså fritaget for at betale grundstigningsafgift for mere, end selve konjunkturstigningen har udgjort.

Det er gjort gældende, at konjunkturstigningen har været større for byejendomme end for landbrugsejendomme; men det kan simpelt hen ikke være rigtigt. Hvis man identificerer konjunkturstigningen med kronefaldet — og det er sikkert umuligt at anvende nogen som helst anden beregningsform — er konjunkturstigningen noget bestemt, der er gældende for alle og for alle områder. Det er rigtigt, at priserne er steget mere for byggemoden jord end for landbrugsjord, men det skyldes helt andre årsager, der ikke har noget som helst med kronefaldet at gøre.

Man har også anført, at der er boliger for landbrugere, hvoraf der betales grundværdistigningsafgift. Ja, når man køber en grund, der har været vurderet som landbrugsjord, og den derefter vurderes som villagrund, kommer der naturligvis en stigning. Det er den stigning, køberne, som jeg anførte før, må have klarlagt, inden de foretager købet. Det bevirker formodentlig også, at de, der sælger, får en lavere pris i fremtiden. I øvrigt er det oplyst, at den grundværdistigningsafgift, som ejeren af disse boliger

maksimalt må betale årlig, er 40 kr.; men som regel vil det være langt mindre.

Det er morsomt at se, at disse 20-40 kr. skal bruges som den paraply, der kan holdes over de store stigninger, og bidrage til, at de bliver fri for at betale. Selvfølgelig får disse ejere som alle andre derefter hvilende grundstigningsskyld i hele deres besiddelsestid, så at afgiften ikke kan stige, medens de har ejendommen. At de så ikke ved salg kan kapitalisere den grundværdistigning, der er sket i deres besiddelsestid, er en anden sag. Det er netop det, loven skal forhindre.

Man har talt om, i hvilket omfang landbruget kunne risikere at komme til at betale grundværdistigningsafgift, og det er oplyst, at det efter sidste vurdering gjaldt et relativt stort antal; men det er også oplyst, at det i disse tilfælde drejede sig om et à to: enten viste det sig, at grundbeløbene var for ringe, og det har man rettet, således at betalingsforpligtelsen bortfaldt, eller også er der for disse ejendommers vedkommende sket en stigning, der ikke har noget med konjunkturerne at gøre, f. eks. byggegrundsmuligheder, konstatering af forekomster af brunkul, ler, kalk o. s. v., eller det har vist sig, at disse jorder har været af en ganske særlig kvalitet, der økonomisk kunne udnyttes til særlig givtige afgrøder, eller kommunikationsmidlerne er blevet bedre, altså forhold, der bevirker, at en grundværdistigningsafgift er rimelig.

De nye regler vil ikke gøre nogen forandring heri, thi vel overstiger de 55 pct., der er fastsat som konjunkturtillæg, ikke væsentligt den gennemsnitlige stigning for landbrugsarealer, men dertil kommer et 10 pct.s tillæg for jord, der ikke er vurderet over 1 krone pr. m², således at det faktiske konjunkturtillæg for dem bliver på 65 pct., og disse 65 pct. skal nok dække den stigning, der finder sted for egentlig landbrugsjord.

Jeg må også nævne, at sommerhusejerne ved Køge Bugt har beklaget sig over, at de ikke kan få hvilende grundværdistigningsafgift. Selv om jeg kan forstå deres synspunkter, må jeg afvise dem. Med de nye baneanlæg vil der blive stor brug for grunde til helårsbebyggelse. Vil de pågældende ejere spærre for denne udvikling ved at beholde deres sommerhuse som sådanne, må de naturligvis også betale prisen herfor.